

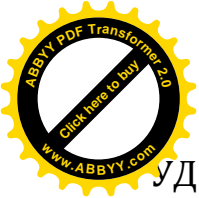

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Сумський державний педагогічний університет
ім. А. С. Макаренка

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Методичні рекомендації

Суми
Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка
2011

УДК 811.11(076)
ББК 81.2-923
Д 81

Друкується згідно з рішенням редакційно-видавничої ради
Сумського державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка

Укладач:

М. М. Дудченко, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської філології Інституту філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, Заслужений працівник освіти України

Рецензенти:

В. В. Павлов, доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри практики англійської мови Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Е. Г. Мандич, доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри іноземних мов Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Д 81 Науково-дослідна робота студентів-філологів. Методичні рекомендації / Уклад. Дудченко М. М. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011. – 52 с.

Методичні рекомендації вміщують комплексний план науково-дослідницької роботи студентів вищих навчальних закладів, теоретичні засади та положення про курсові, дипломні та магістерські роботи, які регламентують структуру, порядок виконання та захисту науково-дослідних робіт студентів, а також основні вимоги до їх змісту та оформлення. Рекомендації містять список термінів і фраз наукового дискурсу, орієнтовну тематику курсових і дипломних робіт, порядок рецензування і захисту, зразки оформлення титульної сторінки.

УДК 811.11 (076)
ББК 81.2 – 923

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	4
1.1. Що таке науково-дослідна робота студентів	4
1.2. З чого починати дослідницьку роботу	6
1.3. Планування наукового дослідження	7
1.4. Як працювати з літературою та джерелами	8
РОЗДІЛ II. КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ	9
РОЗДІЛ III. СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ	11
3.1. Складові частини наукової роботи	11
3.2. Загальні положення про курсову, дипломну і магістерську роботу	15
3.2.1. Загальні положення про курсову роботу	15
3.2.2. Загальні положення про дипломну роботу	16
3.2.3. Завдання на дипломну роботу	18
3.2.4. Загальні положення про магістерську роботу	20
3.2.5. Керівництво дипломними і магістерськими роботами	21
РОЗДІЛ IV. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ	22
4.1. Обсяг і правила оформлення	22
4.2. Як робити посилання на цитовані джерела	24
4.3. Оформлення списку літератури та джерел	24
РОЗДІЛ V. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ НАУКОВИХ РОБІТ	26
5.1. Рецензування дипломних і магістерських робіт	26
5.2. Порядок захисту дипломних робіт	26
5.3. Порядок рецензування та захисту магістерських робіт	28
РОЗДІЛ VI. СПИСОК ТЕРМІНІВ І ФРАЗ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ	30
ДОДАТКИ	36
1. Орієнтовна тематика курсових робіт	36
2. Зразки оформлення титульної сторінки	47

РОЗДІЛ І. РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1.1. Що таке науково-дослідна робота студентів

Науково-дослідницька робота – це перш за все розумова, творча праця і вона, як і всяка інша, вимагає продуманої організації. Література, джерела, довідники, бібліографічні картки і картки для нотаток, які допомагають систематизувати матеріал – це найнеобхідніший інструментарій.

Необхідною якістю кожного молодого спеціаліста, його життєвим кредо має стати потяг до вдосконалення рівня своїх знань. І хоч далеко не всі випускники вищих навчальних закладів стануть працівниками науково-дослідних установ і наукових лабораторій, у повсякденній роботі в школі вони повинні проявляти жадобу наукового пошуку, що робить вчителя творчою особистістю.

Завдання вищої школи полягає у тому, щоб розвивати у студентів творче мислення, навчити студентів самостійно вирішувати наукові завдання, спочатку нехай невеликі, навіть прості. Важливо пробудити в них бажання самовіддано працювати на науковій ниві. Слід керуватися змістом афоризмів «Хто сподівається на манну небесну, той лягає спати голодним» і «Студент не посудина, яку необхідно заповнити, а факел, який треба запалити».

Особливу роль відіграють лекції з теоретичних дисциплін, які покликані постійно пробуджувати у студентів стремління до наукових пошуків. Якщо лекції не мають цих якостей, їх не можна назвати задовільними.

Для тих, хто тільки приступає до наукової роботи, відмічав М. І. Пирогов, важливо правильно віднайти «метод і напрямок». Обов'язок кожного вдумливого лектора при викладанні дисципліни – вказати студентам і методи, і напрямки наукових досліджень у тій чи іншій галузі науки, щоб студенти «не блукали» у лабіринтах і темряві. Завдання викладача полягає в тому, щоб довести до свідомості студентів не тільки те, що уже встановлено, відкрито, винайдено, а й те, як працювала думка вченого, якими шляхами досягав він вирішення поставленого перед собою завдання.

Науковий пошук може супроводжуватися безліччю помилок і невдач, але це все-таки пошук, крок до самостійного творчого мислення. Пошук нових джерел, самостійний аналіз відомих уже, і навіть хрестоматійних, наукових джерел, їх узагальнення, синтез, зіставлення, моделювання шляхів пошуку наукової істини – це вже реальне застосування наукових знань, перший досвід наукового мислення і творчого пізнання, а головне – це виховання творчого ставлення до своєї професії.

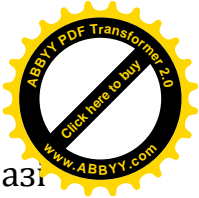
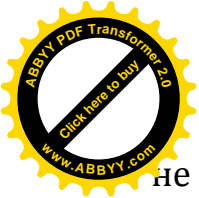
Заняття науково-дослідною роботою дисциплінує, розвиває у людині такі необхідні якості, як принциповість, суспільно-політична і громадська активність.

Наука – це естафета праці багатьох поколінь, вона виховує глибоку повагу до наукової спадщини минулого і одночасно сприяє розвитку вміння брати участь у творчих дискусіях, вести аргументовану полеміку з опонентами.

Студенти починають підготовку до наукової діяльності з участі у роботі проблемних груп і наукових гуртків, яка сприяє формуванню активної життєвої позиції, оволодінню прийомами і методами науково-дослідницької роботи. Студенти роблять тут свої перші кроки в науці. Велике значення має не тільки кінцевий результат, а й сама процедура дослідження.

Участь студентів і молодих спеціалістів в колективних обговореннях наукових проблем, над якими працюють викладачі кафедри, обговорення студентських доробок в проблемних групах, на наукових семінарах і конференціях сприяє розкриттю творчих можливостей молодих науковців, формуванню колективної відповідальності. Участь студентів у виконанні кафедральних тем дає позитивний ефект, тому що закономірністю розвитку наукових знань є не процес диференціації наук, а процес їх інтеграції.

Кожна наукова робота повинна базуватися на методологічних засадах: вивчення існуючих науково-теоретичних джерел і літератури з того чи іншого питання, яке цікавить дослідника, творчий підхід до їх аналізу і переосмислення з сучасних наукових позицій, вивчення критики, аналізу (оцінки) джерел і літератури, їх синтезу, тобто, комплексного зіставлення і осмислення. Накопичення фактичного матеріалу у вигляді джерел і досвіду їх вивчення – це початковий етап дослідження будь-якої проблеми. Молодим дослідникам слід пам'ятати, що нове дослідження – це

не компіляція уже відомого, не переказ відомих істин. Адже в такому разі немає науки, є тільки вміння викладати чужі думки. Уже сам процес відбору матеріалу, його оцінка і зіставлення повинні базуватися на тому, яку мету ставить перед собою дослідник. Синтез джерел і наукових фактів відкриває можливість для наукового узагальнення.

1.2. З чого починати дослідницьку роботу

Робота над науковими дослідженнями повинна розпочинатися з першого року навчання у вузі під керівництвом наставників академічних груп. Основними видами роботи на початковому етапі можуть бути:

- написання анотацій на газетну статтю
- написання реферату на певну тему
- розробка навчального проекту за розмовною темою, що вивчається.

Більш глибока робота розпочинається на старших курсах при вивченні теоретичних дисциплін, таких як стилістика, лексикологія, література, теорія та практика перекладу, теоретична граматики, теоретична фонетика, методика викладання іноземних мов та ін.

Будь-яка дослідницька робота розпочинається з вибору теми. Тема повинна бути актуальною не тільки в плані висвітлення важливих питань лінгвістики, літератури чи методики викладання іноземних мов, що завжди є бажаним, але вона повинна бути корисною в науковому плані. При виборі теми недостатньо керуватися лише такими критеріями, як недостатня вивченість проблеми чи наявність джерел, які ще не опрацьовані науковцями. Є невивчені ще питання, які можуть і не привернути особливу увагу дослідників, як такі, що не мають наукового значення. З іншого боку, тема може бути в певній мірі вивчена вже попередниками, але в ній можна знайти щось нове, яке потребує глибшого розкриття і пояснення. Крім того, в дослідженнях попередників можуть бути неточності і перекручення, ненаукові концепції, тощо. І це може стати предметом нового дослідження, метою якого є уточнення чи заперечення існуючої концепції.

Не варто брати надто широку тему. Цінність наукового дослідження не в широті охоплення питань, а в скрупульозності їх розробки. Особливо слід мати це на увазі сьогодні, в епоху великого потоку інформації.

При виборі теми дослідження студенти і їх наукові керівники повинні виходити з кола наукових інтересів кафедри, факультету, інституту, суміжних кафедр і факультетів. Вибір теми має бути продуманим, щоб уникнути зміни (заміни) теми під час роботи, тому що це веде до поверховості і компліятивності. Бажано, щоб тема була розрахована якомога на довший період навчання студента у вузі. Слід залучати студентів до виконання певних розділів кафедральних комплексних тем, добору і аналізу ілюстративного матеріалу, участі у наукових семінарах і конференціях.

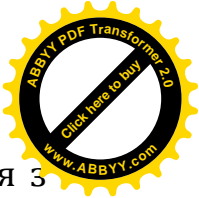
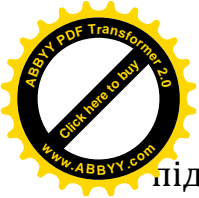
1.3. Планування дослідницької роботи

Після вибору теми розпочинається інтенсивна робота над розробкою плану дослідження. Він має бути ретельно продуманим, інакше замість наукового дослідження вийде безсистемне і хаотичне нагромадження фактів, повторення думок. План роботи може бути складений лише на основі попереднього вивчення питання. Попередній план, звичайно, потрібен, але він є ескізом, а не догмою. План буде удосконалюватися, поглиблюватися, деталізуватися в ході оволодіння матеріалом. Він буде тим детальнішим, чіткішим і досконалішим, чим глибше проникне дослідник у вивчення конкретного матеріалу теми.

Загальна будова, схема або архітектоніка студентської наукової роботи має приблизно такий вигляд: Вступ, глави (з розділами і підрозділами), висновки, список використаної літератури і джерел.

У вступі дається обґрунтування актуальності теми, ступінь її новизни, значення для практичного використання у навчальному процесі у вузі або середній школі, ліцеї, гімназії, тощо. Висвітлюється питання наскільки обрана тема знайшла своє висвітлення у працях попередників, дається короткий аналіз основних праць, оцінка їх значимості, здобутків і недоліків, розкриваються методи роботи над літературою та джерелами, методи наукових досліджень, які були використані при розробці проблеми. Формулюється гіпотеза.

Кількість глав, їх розділів і підрозділів залежить від теми конкретного дослідження та зібраного і опрацьованого матеріалу. Висновки бажано робити тезисно, можна по пунктах. Вони являють собою

підсумок всього дослідження, тому до їх формулювання слід ставитися з усією відповідальністю.

Список використаної літератури (бібліографія) включає найвагомші наукові праці, використані автором при написанні курсової або дипломної роботи. Література повинна подаватися у відповідності з вимогами.

1.4. Як працювати з літературою та джерелами

На окремих картках слід зазначати відразу усі вихідні бібліографічні дані і дати коротку характеристику книги або джерела. Це допоможе потім правильно, у відповідному місці своєї роботи, посилатися на використане джерело.

Із книги або джерела записуються факти, цитати, або на їх основі формулюється думка. Зазначаються сторінки використаного джерела, звідки взята цитата або думка. При цьому молодий науковець може або розділяти думку, або ж критично ставитися до неї і формулювати потім своє бачення проблеми. Все це потім знадобиться при написанні роботи.

Обов'язковою умовою написання курсової, дипломної, магістерської роботи є розумне співвідношення запозиченого матеріалу і власних спостережень, власних думок і висновків. Уже у процесі накопичення і первинної систематизації матеріалу обов'язково іде осмислення, формування гіпотези, мети і концепції дослідження, які на завершальному етапі дадуть змогу зробити вагомі висновки. Фрагмент змісту наукового джерела, використаного у роботі, може бути у вигляді цитати (вона обов'язково береться в лапки " "), або викладений власними словами. І в тому, і іншому випадку обов'язково слід робити посилання на використане джерело. У цитованих текстах не допускається вільна заміна слів, розділових знаків і знаків пунктуації, виділення слів особливим друкарським способом, якщо вони не виділені у тексті оригіналу. При необхідності виділення певним чином фрагмента цитованого тексту виконавець курсової, дипломної чи магістерської роботи обов'язково зазначає в дужках, що виділення тексту зроблено ним.

РОЗДІЛ II. КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

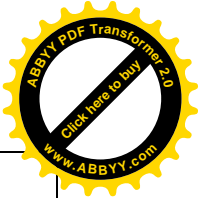
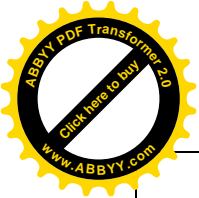
студентів старших курсів

Інституту філології

Сумського державного педагогічного університету

імені А. С. Макаренка

№ п/п	Зміст роботи	Термін проведення	Відповідальні за виконання
1.	Затвердження планів роботи проблемних груп.	Вересень	Керівники проблемних груп
2.	Затвердження плану роботи кафедри по організації науково-дослідної роботи на навчальний рік.	Вересень	Завідувач кафедри Керівники проблемних груп
3.	Ознайомлення студентів з основами науково-дослідної роботи в університеті.	Вересень	Куратори груп, викладач курсу «Основи науково-дослідної роботи»
4.	Розробка тематики курсових і дипломних робіт з філології, зарубіжної літератури, МВІМ на навчальний рік.	Серпень	Керівники курсових і дипломних робіт
5.	Розробка індивідуальних завдань для студентів з питань наукових досліджень з теоретичних дисциплін кафедри.	Протягом року	Керівники науково-дослідної роботи студентів
6.	Участь студентів у роботі проблемних груп.	Протягом року	Керівники проблемних груп
7.	Періодична звітність викладачів кафедри про організацію науково-дослідної роботи на засіданнях кафедри.	Протягом року	Керівники проблемних груп, керівники курсових і дипломних робіт
8.	Участь студентів у звітній науковій конференції.	Квітень	Керівники наукових робіт студентів
9.	Участь студентів у міжвузівських та всеукраїнських наукових конференціях.	Протягом року	Наукові керівники
10.	Публікація тез доповідей і статей у збірниках наукових праць студентів.	Протягом року	Виконавці і керівники наукових робіт студентів
11.	Участь у конкурсах на кращу студентську наукову роботу		Керівники наукових робіт студентів

	- вузівський конкурс - республіканських конкурс	Квітень Травень	
12.	Організація виставки студентських наукових робіт за підсумками року.	Травень	Керівники наукових робіт студентів, заступники деканів з наукової роботи
13.	Звіти викладачів про керівництво науково-дослідною роботою студентів за підсумками навчального та календарного року.	Червень, Грудень	Викладачі кафедри
14.	Підготовка річного звіту кафедри про організацію науково-дослідної роботи студентів (за навчальний рік і за календарний рік).	Червень Грудень	Завідувач кафедри
15.	Проведення консультацій з питань виконання і оформлення курсових і дипломних робіт.	Протягом року	Керівники наукових робіт студентів
16.	Робота студентів 3 – 5 курсів над курсовими і дипломними роботами.	Протягом року	Наукові керівники курсових і дипломних робіт
17.	Проведення студентських олімпіад	Листопад, лютий	Завідувачі предметними секціями
18.	Організація шефської роботи у школі і проведення шкільних олімпіад, конкурсів, вікторин, гуртків.	Під час проведення педагогічної практики студентів	Керівники педагогічною практикою
19.	Виступи студентів-дипломників з доповідями на лекціях з відповідних курсів по темі своїх досліджень.	Протягом року	Керівники науково-дослідної роботи студентів, викладачі теоретичних курсів
20.	Написання есе про життя і творчість сучасних зарубіжних письменників.	Протягом року	Викладачі курсу зарубіжної літератури
21.	Попередній захист дипломних робіт на засіданні кафедри.	Квітень - травень	Виконавці дипломних робіт, наукові керівники, завідувач кафедри
22.	Рецензування дипломних і магістерських робіт з філології та МВІМ.	Квітень - травень	Кандидати наук, доценти кафедри
23.	Захист дипломних (магістерських) робіт в ДЕК.	Травень, червень	Виконавці дипломних (магістерських) робіт, наукові керівники

РОЗДІЛ III. СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ

3.1. Складові частини наукової роботи

Науково-дослідницька робота обов'язково включає такі розділи:

1. Зміст

2. Вступ

3. Основні розділи роботи, їх підрозділи. В залежності від теми та обсягу дипломної роботи основна частина роботи може складатися з двох або трьох розділів, які у свою чергу включають підрозділи. Всі розділи та підрозділи мають повністю відповідати назвам, зазначеним у змісті роботи.

4. Висновки

У загальних висновках викладаються найбільш вагомі результати проведеного дослідження, їх обґрунтованість і достовірність та відповідність очікуваним гіпотезам і поставленим завданням, викладеним у Вступі.

5. Резюме відповідними мовами

6. Додатки

7. Список використаної та цитованої літератури

Ґрунтовність визначених розділів залежить від статусу науково-дослідної роботи – курсової, дипломної чи магістерської. Слід уважно підходити до розробки кожного із них. Стартовою позицією є вступ.

Вступ

Вступ (Introduction) розкриває сутність проблеми, актуальність обраної теми, стан розробленості теми у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях.

Вступ включає характеристику таких параметрів дипломного дослідження:

1. *Актуальність теми дослідження* (Actuality). Доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки (стилістики, лексикології, теоретичної граматики, теоретичної фонетики, теорії та практики перекладу, зарубіжної літератури, методики викладання іноземних мов, тощо).

2. *Мета дослідження* (The Aim of the Research)

3. *Завдання*, що впливають із теми, об'єкту та предмета дослідження (The Tasks of the Research)

4. *Об'єкт дослідження* (Object of the Research) (процес, явище, літературна доба, літературний твір, творчість письменника тощо)

5. *Предмет дослідження* (Subject of the Research). Предмет дослідження міститься в межах об'єкту. Це безпосередня проблема, обрана для наукового дослідження. Об'єкт є завжди ширшим поняттям, предмет дослідження є конкретним мовним або літературним явищем, що досліджується.

6. *Матеріал дослідження* (Material of the Research) включає джерела, які слугують базою ілюстративних прикладів, дібраних шляхом суцільної вибірки, або підкріплених шляхом вибіркового цитування з літературних творів, наукових і науково-методичних джерел.

7. *Методи дослідження* (Methods of the Research).

Серед основних методів лінгвістичних досліджень можна виділити наступні:

Порівняльно-зіставний метод

Метод зіставного лінгвостилістичного аналізу

Контрастивний метод (метод контрактивного аналізу)

Контекстуальний метод (аналіз текстів оригіналу і перекладу)

Метод контекстуально-інтерпретативного аналізу

Метод зіставного перекладознавчого аналізу мовних та мовленнєвих структур

Контекстуально-ситуативний метод

Дескриптивний метод

Метод системного аналізу

Метод фреймового моделювання

Описовий метод

Компаративний метод

Метод компонентного аналізу

Метод соціофункціонального аналізу

Соціолінгвістичний метод

Культурологічний метод

Перекладознавчий метод

Метод фразеологічної ідентифікації

Метод словникових дефініцій

Метод дистрибутивного аналізу (дистрибутивний метод)

Трансформаційний метод (метод трансформацій)

Елементи трансформаційного аналізу

Метод опозицій

Структурно-семантичний метод (опис семантичної структури явища)

Структурно-словотвірний метод

Метод семантичного поля

Метод сигніфікативних опозицій

Метод концептуального аналізу

Метод контекстуального аналізу

Історико-зіставний метод

Діалектичний метод (аналіз явищ у їх взаємозв'язку та розвитку)

Лексикографічний метод

Елементи етимологічного аналізу

Метод кількісного аналізу

Елементи статистичного аналізу

Метод суцільної вибірки

comparative method

method of phraseological identification

elements of statistical analysis

method of quantitative analysis

method of qualitative analysis

method of semantic analysis

logical and inductive (deductive) methods

method of component analysis of lexical meaning

method of word definition

method of modelling

method of word-building analysis

method of stylistic analysis

method of explanation

method of transformations

contextual method

socio-linguistic method

method of oppositions

descriptive method

method of systematic analysis
method of interpretation
method of comparison
typological method
method of distributive analysis
method of historical analysis
method of structural analysis
method of generalization
quantitative method of research
statistical method of research

8. *Теоретичне значення роботи* (Theoretical Importance (Significance) of the Research).

Даний пункт дипломної або магістерської роботи має включати:

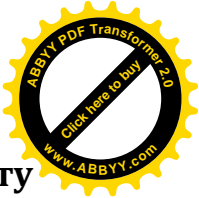
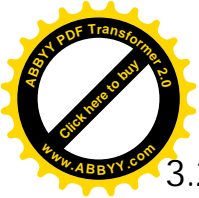
- визначення теоретичної ваги досліджуваного явища в науці в цілому;
- поглиблення розуміння теоретичних засад дослідження дипломантом ;
- теоретичний внесок у філологічну науку з досліджуваного явища, зроблений самим дипломантом (при наявності такого внеску).

9. *Практичне значення* (Practical Value of the Research) дипломної (магістерської) роботи передбачає можливість використання результатів дослідження (зібраних прикладів, їх аналізу) при вивченні певних теоретичних курсів (слід зазначати, при вивченні яких дисциплін результати дослідження можуть бути використані), та на заняттях з практики усного і писемного мовлення.

10. *Структура* (The Structure of the Work) дипломної (магістерської) роботи. Зазначаються основні розділи роботи. Дається стисла характеристика (анотація) кожного із них.

11. *Апробація результатів дослідження* (Approbation of the Results of the Research). Наводяться дані щодо участі автора дипломної (магістерської) роботи у студентських наукових конференціях, публікацій у вигляді тез доповідей та статей.

12. *Ключові слова* (Key Words). Подається список основних термінів і понять, якими оперує дослідник у своїй роботі.

3.2. Загальні положення про курсову, дипломну і магістерську роботу

3.2.1. Загальні положення про курсову роботу

Метою курсової роботи є систематизація і поглиблення теоретичних знань, розвиток навичок самостійної роботи студентів, їх уміння творчо застосовувати одержані знання з навчальних дисциплін. Виконання курсової роботи передбачається навчальними планами і є обов'язковим видом навчальної та науково-дослідної роботи студентів в університеті.

Згідно навчального плану кожен студент германського відділення Інституту філології повинен виконати такі курсові роботи з спеціальних дисциплін за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр»:

- з циклу психолого-педагогічних дисциплін
- з методики викладання іноземних мов
- з іноземної філології

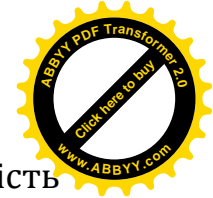
Поняття *філологія* включає усі теоретичні дисципліни такі як лексикологія, стилістика, теорія та практика перекладу, теоретична граматики, зарубіжна література, порівняльна типологія мов, історія іноземної мови, теоретична фонетика тощо.

Керівництво курсовими роботами здійснюють викладачі кафедри згідно індивідуального навчального навантаження, яке затверджуються рішенням кафедри. Курсовими роботами керують, як правило, кандидати наук, доценти. Керівництво курсовими роботами за рішенням кафедри може доручатися досвідченим старшим викладачам.

Курсова робота є першим вагомим елементом науково-дослідної роботи студентів, допоміжними ланками якої на молодших курсах є реферування статей (визначення теми, актуальності, основної ідеї та засобів емоційного і психологічного впливу), написання реферату, навчального проекту з практики іноземної мови.

Курсова робота оцінюється за такими критеріями:

- актуальність теми дослідження, обґрунтованість її вибору;
- визначення методів дослідження;
- самостійність у доборі науково-теоретичної літератури та джерел;
- наявність огляду наукової літератури з досліджуваної проблеми;
- визначення мети дослідження;
- логічна послідовність викладення матеріалу;
- наявність обґрунтованих висновків ;

- практичне значення проведеного дослідження і можливість використання його результатів у навчальному процесі у школі і вищому навчальному закладі;

- мовна грамотність і вміння оперувати науковою термінологією;
- оформлення списку літератури у відповідності з існуючими вимогами.

Курсова робота здається на перевірку науковому керівникові у визначений кафедрою термін.

Формою контролю виконання курсової роботи є її захист, за умови її закінченого оформлення у відповідності з вимогами та за наявності позитивної її оцінки науковим керівником. Склад комісії для захисту курсових робіт визначається кафедрою. Захист відбувається у формі співбесіди. Вагомими формами захисту є виступ перед студентами академічної групи та виступ з доповіддю на звітній науковій студентській конференції. Оцінка за курсову роботу виставляється у національній шкалі оцінювання, а також за шкалою ESTC.

3.2.2. Загальні положення про дипломну роботу

Дипломна робота є наступним етапом науково-дослідної роботи студентів, вимагає поглибленого вивчення проблеми і має відповідати таким критеріям:

- актуальність теми та її відповідність сучасному стану вивчення проблеми;
- наявність критичного аналізу історії і стану вивчення питання у вітчизняному і зарубіжному мовознавстві або теорії і критиці літератури і літературознавства;
- чітке визначення об'єкта та предмета дослідження, мети і завдання роботи;
- розуміння методології і методів дослідження проблеми;
- послідовність і науковість викладення матеріалу;
- методологічний апарат, що залучається для її виконання;
- узагальнення результатів, логічність висновків та практичних рекомендацій;
- визначення перспектив розвитку вітчизняної та світової наукової думки у галузі дослідження;

- визначення напрямків подальшої наукової розробки теми дослідження та супутніх тем;
- володіння терміносистемою з досліджуваної галузі знання.

Теми дипломних робіт розробляються та затверджуються на засіданні кафедри не пізніше як за рік до проведення державних екзаменів.

Студент має право обрати одну із тем, визначених кафедрою або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Виконання дипломної роботи проводиться студентом за індивідуальним планом, який погоджується з науковим керівником.

Індивідуальний план передбачає такі основні етапи виконання дипломної роботи:

- обґрунтування теми дослідження, яке проводиться на відповідній кафедрі у вересні поточного навчального року з представленням плану-проспекту дипломної роботи;
- затвердження теми і виконавця та наукового керівника;
- збір фактичного матеріалу, підбір літератури за темою дослідження та первинна обробка здобутих результатів;
- виконання роботи за планом та у відповідності з висунутими гіпотезами і змістом, погодженим з науковим керівником;
- попередній захист дипломної роботи, який проводиться на фаховій кафедрі не пізніше ніж за місяць до початку державних екзаменів.

Студент-виконавець дипломної роботи зобов'язаний:

- в двотижневий термін після затвердження теми дослідження погодити з науковим керівником і затвердити індивідуальний план роботи по виконанню дипломної роботи з зазначенням календарного графіку завершення її основних етапів;
- опрацювати та систематизувати науково-теоретичну літературу та джерела з досліджуваної проблематики;
- виконати дослідницьку частину роботи;
- дотримуватись авторського права, коректно оформляючи посилання на використані в тексті роботи джерела;
- звітувати про хід виконання плану роботи на фаховій кафедрі;
- у визначений термін подати на розгляд кафедри дипломну роботу, оформлену у відповідності з існуючими вимогами.

3.2.3. Завдання на дипломну роботу

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

Інститут, факультет _____

Кафедра _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Напрямок підготовки _____

Шифр і назва

Спеціальність _____

Шифр і назва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

« ____ » _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи _____

Керівник роботи _____

(Прізвище, ім'я по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено наказом університету від « ____ » _____ 20__ р. № _____

Термін подання студентом роботи _____

Вихідні дані роботи _____

Консультанти розділів роботи.

Розділ	Прізвище, ініціали, посада консультанта	Завдання видав	Дата видачі завдання	Завдання прийняв

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п\п	Назва етапів виконання дипломної роботи	Термін виконання	Примітка
1.	Визначення галузі дослідження	червень	
2.	Вибір проблеми та теми наукового дослідження і їх обґрунтування	червень-вересень	
3.	Затвердження теми і виконавця та наукового керівника на засіданні кафедри	вересень	
4.	Затвердження плану роботи	вересень	
5.	Затвердження теми наказом ректора університету	жовтень	
6.	Консультації з науковим керівником	систематично	
7.	Підбір літератури за темою дослідження	жовтень	
8.	Збір фактичного матеріалу	листопад	
9.	Первинна обробка здобутих результатів	грудень	
10.	Опрацювання та систематизація науково-теоретичної літератури	грудень	
11.	Написання першого розділу	січень	
12.	Написання другого (третього) розділів	лютий	
13.	Завершення і структурування роботи	березень	
14.	Попередній захист роботи на засіданні кафедри	квітень	
15.	Допуск роботи до захисту	травень	
16.	Захист роботи в ДЕК	травень	

Студент _____

Науковий керівник _____

3.2.4. Загальні положення про магістерську роботу

Теми магістерських робіт розробляються та затверджуються на засіданні кафедри на початку навчання студентів в магістратурі, але не пізніше як за рік до проведення державних екзаменів.

Студент має право обрати одну із тем, визначених кафедрою або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Виконання магістерської роботи проводиться студентом за індивідуальним планом, який погоджується з науковим керівником.

Виконання магістерської роботи передбачає:

- високий рівень знань та ерудиції магістранта, ступеня його підготовленості до проведення самостійної наукової діяльності в умовах вищих закладів освіти, науково-дослідних інститутів, наукових лабораторій тощо.

- усвідомлене, поглиблене вивчення визначеної проблеми, пов'язаної з майбутнім напрямком професійної та наукової діяльності;

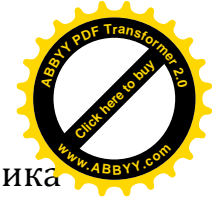
- самостійність у проведенні наукової діяльності, якою передбачено вміння аналізувати науково-методичну та спеціальну літературу, вибирати відповідні методи дослідження, систематизувати та узагальнювати отримані теоретичні або експериментальні дані та на їх основі розробляти або експериментально перевіряти науково-педагогічні методики або теоретичні моделі, а також робити власні висновки;

- адекватний науковий стиль викладення думки;
- науково обґрунтовані висновки;
- теоретичне та практичне значення;
- отримання нових науково обґрунтованих теоретичних або експериментальних результатів, які є важливими для певної галузі науки.

Магістерська робота є кваліфікаційною і має містити науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати та наукові положення і свідчити про спроможність магістранта самостійно проводити наукові дослідження в обраній галузі знань.

Магістерська робота включає такі розділи:

- вступ (обґрунтування актуальності теми дослідження, постановка мети та визначення завдань дослідження, вибір методів дослідження, об'єкту та предмету, формування наукової новизни,

практичного та теоретичного значення роботи, характеристика особистого внеску автора);

- критичний огляд науково-методичної та спеціальної літератури та стану проблеми, що досліджується;
- результати досліджень, проведених магістрантом, їх аналіз та співставлення з раніше відомими фактами даного напрямку дослідження;
- висновки, що базуються на результатах дослідження магістранта, пропозиції щодо їх використання і впровадження у практику наукових досліджень;
- список використаних джерел, який повинен містити ті наукові, методичні роботи, інструктивні матеріали, які були використані магістрантом при виконанні роботи;
- додатки до магістерської роботи (тексти, таблиці, графіки, анкети, протоколи тощо)

Керівник підготовки магістра призначається ректором університету за поданням декана факультету або завідувача кафедри з числа провідних спеціалістів у певній галузі знань. У випадках виконання індивідуальних планів підготовки магістрів на стику галузей наук допускається призначення, крім наукового керівника, одного-двох консультантів.

3.2.5. Керівництво дипломними і магістерськими роботами

Керівництво дипломними і магістерськими роботами здійснюють викладачі з науковими ступенями і званнями. В окремих випадках рішенням кафедри керівництво дипломними роботами може доручатися кваліфікованим викладачам без наукового ступеня або вченого звання (старшим викладачам) за умови успішного виконання ними плану наукових досліджень. Науковий керівник має право здійснювати керівництво не більш ніж 5-ма дипломними роботами студентів одного випуску в межах річного навчального навантаження, яке планується йому кафедрою. Остаточне закріплення за студентом наукового керівника та затвердження теми дипломної або магістерської роботи оформлюється наказом, який видає ректор на підставі рішення ради факультету або Інституту.

Науковий керівник:

- надає допомогу студентові у розробці індивідуального плану виконання дослідження;
- систематично консультує студента з питань методики та методів проведення дослідження, узагальнення результатів, оформлення роботи тощо;
- разом із студентом несе відповідальність за коректність дослідження та дотримання прав інтелектуальної власності;
- допомагає студентові у підготовці роботи до захисту;
- перевіряє виконану студентом роботу та надає письмовий відзив на неї та рекомендацію до захисту в ДЕК.

РОЗДІЛ IV. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ

4.1. Обсяг і правила оформлення дипломної (магістерської) роботи

Наукові роботи подаються до розгляду в ДЕК у друкованому комп'ютерному варіанті та роздруковані у двох примірниках на папері формату А4, кегль 14, інтервал 1,5, верхні і нижні поля 20 мм, ліве 25 мм, праве 15 мм. Лапки, у які береться цитата із відповідного джерела, ставляться такі "...". Обов'язково розрізняти тире (–) і дефіс (-). Текст друкується по ширині формату.

Обсяг дипломної роботи має складати: 45-50 сторінок для дипломної роботи з філології і 60-70 сторінок з методики викладання. Обсяг магістерської роботи – 80 сторінок. Нумерація проставляється арабськими цифрами у правому верхньому куті сторінки. Крапка після цифри не ставиться. Титульна сторінка входить до загального обсягу роботи, але номер сторінки на ній не проставляється. До загального обсягу входять такі частини роботи: зміст, вступ, основні розділи, висновки та список використаних джерел. Такі розділи як додатки (таблиці, графіки, ілюстративні тексти, система запропонованих вправ для використання при вивченні відповідного матеріалу у школі або вищому навчальному закладі), анотація відповідними мовами не входять до обов'язкового обсягу роботи, проте усі сторінки підлягають суцільній нумерації.

Усі розділи і підрозділи роботи мають чітко відповідати їх формулюванню, поданому у частині роботи, яка має назву Зміст. Частини роботи, що складають зміст і мають назви вступ, розділ, висновки, додатки, резюме, список використаної літератури не нумеруються. Розділи і підрозділи нумеруються наступним чином:

РОЗДІЛ I

НАЗВА РОЗДІЛУ (друкується з нового рядка). Крапка у кінці назви не ставиться.

Номери підрозділів складаються із номера розділу та номера підрозділу. Наприклад: 1.2., де 1 означає розділ, а 2 – підрозділ. Читаються такі позначення з кінця: (другий підрозділ першого розділу). Підрозділи у свою чергу можуть мати пункти. В такому разі позначають так: 1.2.3. (третій пункт другого підрозділу першого розділу). Між цифрами та у кінці номера обов'язково проставляється крапка. У кінці назв підрозділів та пунктів крапки не ставляться.

4.2. Як робити посилання на цитовані джерела

Посилання в курсовій, дипломній, магістерській роботі, у науковій статті слід робити так: [4, 26], де перша цифра – це позиція джерела у списку літератури, а друга – сторінка цитованого джерела. Якщо у роботі подаються одночасно посилання на два чи більше джерел, кожне нове джерело відділяється крапкою з комою [3, 300; 6, 178].

4.3. Оформлення списку літератури та джерел

Література (Literature)

У списку літератури в алфавітному порядку спочатку подаються джерела слов'янськими мовами (українською, російською, білоруською, болгарською мовами), а потім джерела англійською, німецькою, французькою та іншими мовами. Нумерація суцільна.

1. Дудченко М. М. Тенденції розвитку сучасної англійської літератури // Філологічні науки. Збірник наукових праць. Частина 2. – Суми, 2007. – С. 298–304.

2. Ивашева В. В. Судьбы английских писателей. М. : Советский писатель, 1989. – 446 с.

3. Dudchenko M. Highlights of English and American Literature. «Література Великобританії і США». Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Видання друге. Рекомендоване Міністерством освіти і науки України. – Суми. : Університетська книга, 2006. – 445 с.

4. Чередниченко О. І. Український переклад: З минулого у сьогоднішнє // Од слова путь верстаючи й до слова...: Збірник на пошану Роксолани Петрівни Зорівчак, доктора філологічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України. Редкол. : О. І. Чередниченко (голова) та ін. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2008. – С. 21–31.

5. Швачко С. О. Проблеми синхронного перекладу. – Вінниця, 2004. – 110 с.

6. Korunets I. V. Theory and Practice of Translation. – Vinnytsa, Nova Knyha Publishers, 2000. – p. 448.

7. Mair G. H. English Literature: Modern. Thornton Butterworth Limited, London, 1911. – p. 258.

8. Susan Reed. People. "Lisa Kleypas, New Wellesley Grad, Beauty Queen and Successful Romance Novelist": November 16, 2006, Vol. 28, No. 20. – [Електронний ресурс] – Режим доступу:

[http://www.people.com/people/archive/article/020097592./](http://www.people.com/people/archive/article/020097592/).

Список літератури може включати кілька основних типів джерел посилань, а саме:

1. Теоретичні джерела	Theoretical Sources
2. Лексикографічні джерела	Lexicographical Sources
3. Інтернет-ресурси	Internet Resources
4. Журнальні і газетні публікації	Newspaper and Magazine materials
5. Джерела фактичного матеріалу	Illustrative Sources

РОЗДІЛ V. РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ РОБОТИ

5.1. Рецензування дипломних і магістерських робіт

Рецензентами студентських дипломних робіт можуть бути дипломовані фахівці кафедр факультету, інших кафедр університету та професори і доценти інших вищих навчальних закладів. Рецензування планується викладачам у їх річне навчальне навантаження згідно норм часу, затверджених університетом. Рецензенти з інших наукових та навчальних закладів і установ призначаються на умовах погодинної оплати згідно з діючими тарифами і нормами часу. Керівники і рецензенти дипломних і магістерських робіт рекомендуються відповідною кафедрою, затверджуються розпорядженням факультету або інституту та наказом університету.

В рецензії висвітлюються такі питання:

- актуальність теми, відповідність її профілю підготовки спеціаліста;
- аргументованість вибору теми дослідження;
- повнота висвітлення проблеми;
- логічність, чіткість і послідовність висвітлення теми;
- позитивні сторони та недоліки в розробці окремих проблем, коректність і обґрунтованість висновків і достовірність результатів;
- теоретичне та практичне значення виконаної роботи;
- ступінь самостійності;
- якість оформлення роботи.

5.2. Порядок захисту дипломних робіт

Виконана та оформлена згідно встановлених вимог дипломна робота здається на перевірку керівникові. У разі позитивної оцінки роздрукований примірник дипломної роботи подається на розгляд фахової кафедри.

Попередній захист дипломної роботи проводиться на засіданні відповідної кафедри не пізніше ніж за один місяць до початку державних екзаменів. Рішення про допуск дипломної роботи до захисту приймається на основі доповіді студента про зміст дослідження, досягнутих результатів і висновків, відповідей на запитання членів кафедри та висновків наукового керівника.

У разі, коли дипломна робота не виконана у визначений термін або за рішенням кафедри не може бути рекомендована до захисту, за студентом зберігається право складання державних екзаменів.

Протокол засідання кафедри про рекомендацію роботи до захисту разом із відзивом наукового керівника та рецензією фахівця подається в деканат не пізніше ніж за два тижні до початку державних екзаменів. Декан факультету видає розпорядження про допуск дипломних робіт до захисту в ДЕК. Остаточний допуск дипломних робіт до захисту оформляється наказом ректора.

Порядок розгляду дипломних робіт державними екзаменаційними комісіями визначається «Положенням про державні екзаменаційні комісії».

Перед захистом надається характеристика дипломника, відомості про виконання ним навчального плану і успішність за період навчання в університеті.

На захисті студент робить коротке повідомлення про сутність виконаного ним дослідження. Тривалість доповіді студента при захисті дипломної роботи має бути в межах 15 хвилин. Дипломник у своїй доповіді обґрунтовує актуальність теми, стисло викладає основні результати дослідження та коментує їх, оприлюднює висновки та пропозиції щодо можливих шляхів і методів дослідження проблеми в подальшому. При викладенні матеріалу студент може використовувати ілюстративні матеріали – таблиці, графіки, схеми, діаграми тощо. При захисті в ДЕК також можуть бути представлені інші матеріали, які підтверджують наукову і практичну цінність роботи (друковані статті, документи про практичне використання результатів, макети, зразки наочного приладдя).

Захист наукової роботи є відкритим слуханням. Дозволяється студентам, викладачам та іншим бажаючим бути присутніми з правом ставити запитання по темі дослідження. При цьому студент відповідає на запитання тією мовою, якою воно ставиться.

Після відповідей студента на запитання членів ДЕК та присутніх щодо сутності дипломного дослідження оголошуються відзиви та рецензії на роботу.

Члени ДЕК і присутні у своїх виступах відмічають позитивні сторони

роботи, а також її недоліки, висловлюють власні пропозиції та побажання. Дипломник в заключному слові повинен відповісти на зауваження рецензента і виступаючих.

Дипломна робота оцінюється ДЕК з урахуванням актуальності теми, якості змісту та оформлення роботи, грамотності та логічності викладення матеріалу як у роботі, так і у виступі дипломника, правильності та обґрунтованості відповідей на запитання. Обговорюється можливість та доцільність використання пропозицій і рекомендацій та впровадження результатів в цілому у практику викладання відповідних дисциплін у школі або вищому навчальному закладі. Оцінка за дипломну ("відмінно", «добре», «задовільно», «незадовільно») приймається членами ДЕК колегіально і оформляється протоколом. Повторний захист дипломної роботи не допускається.

Студент, який з поважних причин не з'явився на захист дипломної роботи у визначений розкладом день, може бути допущений до її захисту в інший день у межах роботи ДЕК.

Виконана студентом дипломна робота та її успішний захист прирівнюється до державного екзамену.

5.3. Порядок рецензування та захисту магістерської роботи

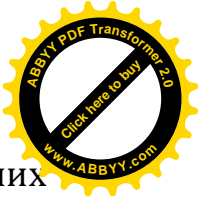
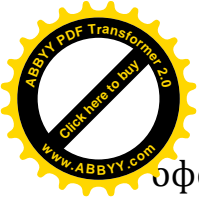
Процедура рецензування та захисту магістерських робіт така ж як і дипломних робіт.

Рецензентами можуть бути викладачі кафедр факультету або інших кафедр університету, які мають науковий ступінь або вчене звання. До рецензування магістерських робіт можуть залучатися також працівники інших навчальних закладів або наукових установ.

Магістерська робота подається до захисту у комп'ютерному та роздрукованому варіанті загальним обсягом 80-100 друкованих сторінок, включаючи вступ, висновки та список використаної літератури.

Магістерська робота обов'язково передбачає певний вклад у наукові дослідження в обраній галузі лінгвістики та літератури. Це є перша вимога, завдяки якій магістерська робота відрізняється від дипломної, а тим більше від курсової роботи.

Обов'язковим має бути апробація результатів дослідження,

оформлена у вигляді актів впровадження, публікацій в періодичних виданнях та наукових збірниках, доповідей на наукових або науково-практичних конференціях, підкріплених програмами конференцій, тощо.

При оцінювання роботи враховуються змістові аспекти, ступінь самостійності, якість захисту роботи в ДЕК (уміння стисло і аргументовано викласти результати дослідження, уміння відстоювати думку).

Магістранту, який за результатами попереднього захисту магістерської роботи на засіданні відповідної кафедри отримав оцінку «незадовільно», або ж отримав оцінку «незадовільно» при її захисті в ДЕК, дозволяється повторно подання цієї ж (або іншої) кваліфікаційної роботи до захисту протягом 3 років після закінчення навчання, але не раніше, ніж через 1 рік. Робота, подана до захисту повторно, проходить всі етапи її розгляду, як і робота, що подана до захисту вперше. Магістрант, відрахований з університету, може бути поновлений на повторний курс навчання на комерційній основі.

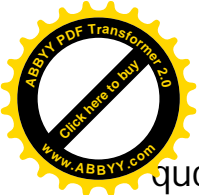
РОЗДІЛ VI. СПИСОК ТЕРМІНІВ І ФРАЗ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ

LIST OF TERMS AND PHRASES USED IN SCIENTIFIC DISCOURSE

Пропонований список термінів і фраз наукового дискурсу обов'язково стане в нагоді при захисті наукової роботи в ДЕК оскільки доповідь студента при захисті наукової роботи з германської філології і методики викладання іноземних мов робиться виключно іноземною мовою. Крім того, до дипломної або магістерської роботи додається резюме іноземними мовами.

1. General statements

initial (long-term) study	попередні (тривалі) дослідження
experimental studies (in)	експериментальні дослідження
research (in)	дослідження
«state of the art»	стан проблеми, що досліджується
current linguistic thought	сучасна лінгвістична думка
standards of scholarship	науковий рівень
ongoing project	дослідження, робота над яким продовжується
to conduct a research	проводити дослідження
to undertake a study (of)	взятися за вивчення (проблеми)
full-scale (brief) review	розгорнута (коротка) рецензія
overall approach	загальний підхід
working assumption	робоча гіпотеза
basic concepts	основні поняття
hypothesis	гіпотеза
alternative	альтернатива (альтернативне рішення)
summary	резюме
proponents	одnodумці
significant contributions	значний внесок
theoretical importance	теоретичне значення
practical application	практичне застосування
findings (results)	результати дослідження
practical value	практична цінність
from the reviewer's point of view	на думку рецензента
in terms (of)	у термінах

quotation

to be timely

цитата

бути актуальним

2. Topic. Material. Method and Aims of Research

variety of issues in the area

major areas of current research

previous work (studies)

controversial area

vast topic

related area of research

relatively neglected area

current research topic (interest)

major areas of interest

fundamental issue

recent work in this field

growth of interest (to)

present (current) state of research

enormous number of publications

least studied topic

main task

major (minor) issue

object of investigation

complex field of research

theoretical background

general methodological issue

advantages of the approach

questions that arise in this domain

knotty problem

access to the sources

tentative suggestions

random selection

theoretical/practical data

frequency study

raw material

ряд проблем у галузі дослідження

основні галузі сучасних досліджень

попередні дослідження

спірні (полемічні) питання

широка тема

суміжна галузь дослідження

відносно мало вивчена галузь

актуальна тема дослідження

коло основних інтересів

фундаментальна проблема

останні дослідження в галузі

ріст зацікавленості

сучасний стан вивчення проблеми

численні публікації

найменш вивчена тема

основне завдання

основна (другорядна) проблема

об'єкт дослідження

важка галузь дослідження

теоретичне підґрунтя

основна методологічна проблема

переваги підходу

питання, що виникають у цій галузі

заплутана проблема

доступ до джерел (літератури)

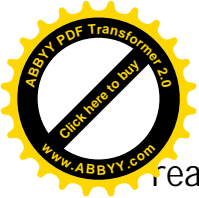
попередні припущення

довільна вибірка

теоретичні (практичні) дані

дослідження частотності вживання

необроблений матеріал

reading selection
wide variety of views
minor modification

добір текстів для читання
широка різноманітність поглядів
несуттєві зміни

3. Organization of Study

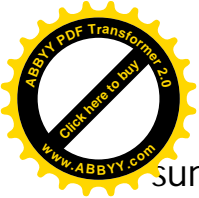
ordering (structure) of the report
preface
introduction
title (subtitle)
supplement
general (provisional, overall)
conclusions
reference
offer a survey
occupy the first two chapters
complete the report
give careful treatment
emphasize the importance (of)
proceed under the assumption
deal entirely (with)
develop in considerable detail
allocate more space (to)

структура доповіді
передмова
вступ
назва , заголовок (підзаголовок)
додаток
загальні (попередні, остаточні)
висновки
посилання
дати огляд
займати перші два розділи
завершувати доповідь
детально розглянути
підкреслити значення
виходити з припущення
присвячувати виключно (чомусь)
розглянути детально
присвятити (відвести) більше уваги

4. Presentation of Study

presentation
theoretical exposition
thorough (extended) account
extensive (limited) coverage
a wide range of topics
general (brief, extended)
discussion
broad survey
detailed description
clearly defined research
positive critical view

презентація
теоретичні викладки
детальне пояснення
широке(обмежене) висвітлення
широке коло тем
загальне (коротке, широке)
обговорення
широкий огляд
детальний опис
продумане дослідження
конструктивна критика

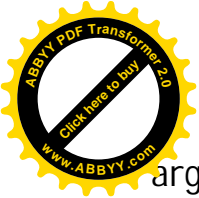
survey of earlier periods of
research
overall thesis
critical review
evaluation
evaluative (critical) comments
exposition of main objections
with a particular focus (on)

5. Argumentation

complex interplay
thoughtful discussion
adequate explanation
short remarks (on)
refutation of the theory
sharp distinction (between)
contradiction
supporting evidence
substantial disagreement
in view of these methodological
differences
insightful comment
come under criticism
be an adequate criterion (for)
raise objections (to)
provoke a negative reaction
provide an argument
be contradictory (with)
be in line (with)
rest on wrong assumptions
accept the view
produce supporting evidence
agree in principle (with)
venture a comment (remark)

огляд попередніх етапів
дослідження
основне (базове) положення
рецензія (критична рецензія)
оцінка
критичні зауваження
виклад основних заперечень
приділяючи особливу увагу

складна взаємодія
продумане обговорення
вірне (адекватне) пояснення
короткі зауваження
заперечення теорії
суттєва відмінність
протиріччя, заперечення
докази на підтвердження
суттєві протиріччя
беручи до уваги методологічні
протиріччя
обґрунтовані зауваження
бути предметом критики
бути адекватним критерієм
викликати заперечення
викликати негативну реакцію
аргументувати
суперечити (чому-небудь)
узгоджуватися (з)
виходити з помилкових припущень
приймати точку зору
дати підтвердження
погоджуватися в цілому (з)
прокоментувати (висловити
зауваження)

argue persuasively
have objections (to)
take sides in a dispute (over)
make incorrect predictions
defend a hypothesis
provide an explanation (for)
enter into the argument
be in harmony with the view
to make one's position clear
incline to the view that...
justify the choice
be aware of the limitations (of)
of this methodology
make only a fleeting reference (to)

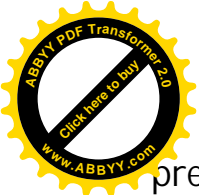
strengthen the claim

6. Merits

valuable contribution
carefully executed study
good empirical research
impressing and abiding success
informative (well-designed)
presentation
thoughtful analysis
carefully-devised experiment
hitherto unexamined area
a number of problems that
received specific analysis
correct conclusion
interdisciplinary
thoughtful
essential (for)
worthy of attention

переконливо доводити
заперечувати
розділяти точку зору
зробити помилкові припущення
захищати гіпотезу
дати пояснення
взяти участь в обговорення
не суперечити точці зору
чітко висловити точку зору
схилятися до думки
виправдовувати вибір
усвідомлювати обмеженість
недосконалість методу дослідження
торкнутися (чого-небудь) лише
побічно
підсилювати думку (гіпотезу)

цінний вклад
грунтовне дослідження
гарне емпіричне дослідження
вражаючий і безсумнівний успіх
інформативний (продуманий)
виклад
продуманий аналіз
добре продуманий експеримент
ще не досліджена галузь
ряд проблем, які знайшли
спеціальне висвітлення
вірні висновки
між предметний, міждисциплінарний
продуманий, розумний
суттєвий (для)
такий, що заслуговує уваги

preferable (to)
applicable in practice
provisional tentative (preliminary)

що має перевагу, кращий
що застосовується в практиці
попередній

7. Shortcomings

lack of precision in the statement
inconsistent arguments
profound shortcomings
notable imbalance
insignificant drawbacks
compilation
limited evidence
impressionistic remarks (on)
speculative tone of the entire work

нечіткість формулювання
непослідовність аргументації
суттєві недоліки
відчутна диспропорція
несуттєві недоліки
компіляція
недостатні докази
поверхові зауваження
умоглядний (абстрактний) тон
усього дослідження

abundance of errors
limited vision of the problem
dubious
out-of-place (inappropriate)

безліч помилок
поверховий погляд на проблему
сумнівний
недоречний

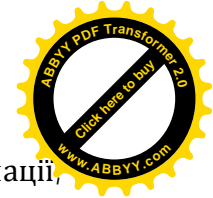

ДОДАТКИ

1. Орієнтовна тематика курсових робіт

Германська філологія

1. Модальність художнього тексту.
2. Прагматична спрямованість заголовку (на матеріалі англomовних художніх та публіцистичних текстів).
3. Характер і час (художній герой і час - на матеріалі конкретного художнього твору).
4. Поетична метафора і її стилістичні функції.
5. Метафора і її актуалізація у художньому творі (на матеріалі конкретного художнього твору)
6. Художнє порівняння. Його роль і стилістичні функції, (на матеріалі конкретного художнього твору).
7. Епітети і їх актуалізація у художньому творі (на матеріалі конкретного твору або автора).
8. Семантичні функції артиклів в англійській мові.
9. Зооморфізми (назви тварин, птахів тощо) як засіб портретної характеристики.
10. Ботанізми (назви рослин) як засіб портретної характеристики.
11. Шляхи збагачення лексики сучасної англійської мови.
11. Шляхи розвитку і способи утворення комп'ютерної термінології в англійській мові.
12. Конверсія в англійській мові.
13. Інверсія. Її роль у мові і мовленні.
14. Політичний сленг (Мова і політика).
15. Англійські суспільно-політичні реалії. Лінгвістична інтерпретація реалії.
16. Переклад назв українських організацій, установ, фірм і корпорацій англійською мовою.
17. Фразеологізми оціночної номінації.
18. Переклад фразеологізмів з географічним компонентом; з числівниковим компонентом; компонентом кольору; з компонентом «власне ім'я» з англійської мови.
19. Багатокомпонентні безсполучникові субстантивні словосполучення в англійській мові.
20. Мова і стиль художнього твору (на матеріалі конкретного твору).
21. Соціально-лінгвістичні аспекти американського сленгу.
22. Сленг американських тінейджерів.
23. Політика і сленг.
24. Модернізм (нетрадиційна англійська, американська поезія).
25. Елегія. Мовностилістичні особливості жанру.
26. Ода. Мовностилістичні особливості жанру.
27. Сонет. Мовностилістичні особливості жанру.
28. Особливості небританських варіантів англійської мови (австралійської, американської, новозеландської).
29. Власні імена і їх переклад засобами іншої мови.

30. Контекстуальні трансформації у перекладі (граматичні трансформації, лексичні трансформації).

31. Суб'єктивна модальність. Шляхи і засоби її вираження в англійській та українській мовах. Відтворення модальності у перекладі.

32. Стилiстичні засоби вираження у науковому/публіцистичному/газетному текстах.

33. Інтернаціональна лексика в англійській мові.

34. Суфікси суб'єктивної оцінки в англійській та українській мовах.

35. Вигуки в англійській мові і їх актуалізація у художньому творі.

36. Переклад образних найменувань у рекламних текстах.

37. Лексико-семантичні трансформації при перекладі.

38. Граматичні трансформації при перекладі.

39. Словотворення як засіб збагачення словникового складу англійської мови.

(Можна порівняльний аналіз словотворення в англійській та українській мовах).

40. Іншомовні запозичення в англійській мові.

41. Синонімія в сучасній англійській мові.

42. Омонімія в сучасній англійській мові.

43. Фонетичні засоби експресії і шляхи їх реалізації у художньому контексті.

44. Прагматичний потенціал власних імен (на матеріалі імен в художній літературі).

45. Функціональні стилі англійської мови.

46. Словотворчі тенденції в сучасній англійській мові.

47. Англійські запозичення в українській мові.

48. Особливості небританських варіантів англійської мови:

49. американського

50. австралійського

51. канадського

52. ново-зеландського.

53. Телескопійні слова англійської мови як засіб збагачення словникового складу.

54. Фразеологізми англійської мови.

55. Молодіжний сленг в англійській мові. Суспільно-політичний сленг в англійській мові.

56. Категорія відмінка в англійській мові.

57. Розвиток словникового складу англійської мови.

58. Англійські прислів'я та приказки, що характеризують людину.

59. Архаїзми в сучасній англійській мові.

60. Мова і стиль художнього твору (на матеріалі конкретного твору).

61. Англійські суспільно-політичні реалії в підручниках і посібниках для середньої школи.

62. Побутові реалії англійської мови у шкільних підручниках.

63. Суфікси суб'єктивної оцінки в англійській мові.

64. Семантичні функції артиклів англійської мови.

65. Зооморфізми і ботанізми як засіб портретної характеристики.

66. Комп'ютерна термінологія англійської мови.

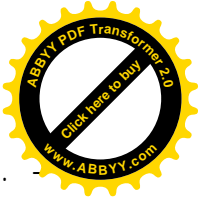
67. Інтернаціональна лексика англійської мови у шкільних підручниках.
68. Засоби вираження приблизності в англійській мові.
69. Категорія відмінку в англійській та українській мовах.
70. Засоби вираження кількості в англійській мові.
71. Теоретичні основи перекладу реалій (на матеріалі англійської та української мов).
72. Теоретичні основи перекладу власних імен (на матеріалі англійської та української мов).
73. Лексико-семантичні трансформації при перекладі.
74. Суфікси в англійській мові.
75. Засоби реалізації структурно-семантичної зв'язності художнього тексту (на матеріалі конкретного художнього твору).
76. Стилiстичне забарвлення лексики як засіб мовленнєвого, впливу в художньому тексті (на матеріалі конкретного художнього твору).
77. Функціонування фразеологічних одиниць у художньому тексті (на матеріалі конкретного художнього твору).
78. Засоби вираження модальності у художньому тексті (на матеріалі конкретного художнього твору).
79. Лексико-семантичні характеристики повторної номінації на рівні тексту (на матеріалі наукових / газетно-публіцистичних текстів).
80. Жанрова диференціація лексики у наукових, газетно-публіцистичних та художніх текстах.
81. Засоби компресії інформації у наукових / газетно-публіцистичних текстах.
82. Засоби мовленнєвого впливу в газетно-публіцистичних текстах.
83. Лексико-семантичні та функціональні характеристики заголовку газетної статті.
84. Синтаксичний паралелізм у наукових / газетно-публіцистичних текстах.
85. Засоби утворення термінологічних одиниць у галузі інформаційних технологій (на матеріалі сучасної англійської мови).
86. Лексико-семантичні та функціональні характеристики термінів у науковому тексті.
87. Жаргонна лексика користувачів персональними комп'ютерами та засоби її перекладу на українську мову.
88. Шляхи збагачення лексичного складу сучасної англійської мови.
89. Фразеологічні одиниці англійської мови та засоби їх перекладу українською.
90. П.Реалізація мовленнєвого впливу у засобах масової інформації.
91. Прагматична спрямованість рекламного тексту та мовні засоби її реалізації.
92. Багатозначність лексичних одиниць англійської мови та її актуалізація в художньому тексті (на матеріалі конкретного художнього твору).
93. Структурно-композиційні та лексико-семантичні характеристики рекламного тексту.
94. Видо-часові форми в складнопідрядному реченні (окремі типи -адвербіальні, означальні, підметові, додаткові).

95. Багатозначність та синонімія у граматиці.
96. Реалізація категорії роду іменника в сучасній англійській мові.
97. Категорія стану в сучасній англійській мові.
98. Типологічні особливості категорії відмінку іменника в англійській та українській мовах.
99. Структура та типи односкладового речення в сучасній англійській та українській мовах.
100. Слова - замітники в сучасній англійській мові.
101. Питання дієслівного виду в сучасній англійській та українській мовах.
102. Тенденція розвитку складного речення в сучасній англійській мові.
103. Граматичний ідіоматизм в сучасній англійській мові.
104. Lexical peculiarities of the oral type of speech.
105. Lexical peculiarities of the written type of speech.
106. Syntactical peculiarities of the written type of speech.
107. Stylistic peculiarities of the oratorical style.
108. Stylistic peculiarities of the publicistic style.
109. Linguo-stylistic peculiarities of Printed Advertising texts.
110. Linguo-stylistic peculiarities of early works by E. Hemingway.
111. Stylistic peculiarities of scientific prose.
112. Linguo-stylistic peculiarities of Oscar Wilde's tales.
113. Rhetorical questions and their Stylistic functions in the newspaper style.

Рекомендована література:

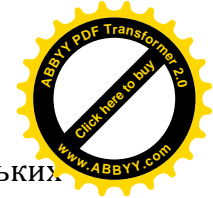
1. Актуальні проблеми функціонування мовних одиниць різних рівнів у тексті: 36. наукових праць / Упоряд.: С.О.Швачко та ін. - Суми: Слобожанщина, 1997.
2. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка. – Ленинград: Просвещение, 1973.
3. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. – М., 1959.
4. Белова А.Д. Лингвистические аспекты аргументации. – К.: Изд-во КГУ, 1997. – 299 с.
5. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. - М: Наука, 1981. – 136 с.
6. Гончарова Е.А., Шишкина И.П. Интерпретация текста. Немецкий язык: Учебн. пособие. – М.: Высш. школа, 2005.
7. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. – Вінниця, 2005.
8. Каменская О.Л. Текст и коммуникация: Учебное пособие. – М: Высшая школа, 1990. – 152 с
9. Колегаева И.М. Текст как единица научной и художественной коммуникации. - Одесса: ОГУ им. И.И.Мечникова, 1991. – 120 с.
10. Кухаренко В.А. Интерпретация текста: Учебное пособие. – М.: Просвещение, 1988. – 192 с.
11. Лингвистический энциклопедический словарь / Под общ. ред. Ярцевой В.Н. – М: Советская энциклопедия, 1990. - 686 с.

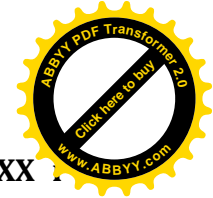
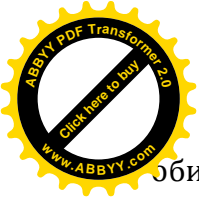
12. Ніколенко А.Т. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики). – Вінниця, 2005.
13. Разинкина Н.М. Функциональная стилистика английского языка. – М.: Высшая школа, 1989. – 181 с.
14. Словарь лингвистических терминов / Сост. О.С. Ахманова. – М.: Советская энциклопедия, 1969. – 608 с.
15. Стилистика английского языка / Мороховский А.Н., Воробьева О.П., Лихошерст Н.И., Тимошенко З.В. / Под ред. В.Г. Байкова. – К.: Вища школа, 1991. – 272 с.
16. Теорія і практика перекладу. Збірник наукових статей. – К.: Вища школа.
17. Crystal D. Linguistics. Penguin Books, 1997. – 267 p.
18. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge University Press, 1995. – 489 p.
19. Rayevska N.M. English Lexicology. – Київ: Вища школа, 1979.

Зарубіжна література (Великобританії і США)

1. В. Шекспір – літературний орендатор і геній. Кому завдячує Шекспір своїми шедеврами?
2. Художні засоби образності в англо-саксонській поезії. (Поема «Пісня про Беовульфа» (*Song of Beowulf*)).
3. Алегоричність поеми У. Ленгленда *Piers the Plowman*.
4. Англійські і шотландські балади. Зміст, тема, структура, ритмомелодика, мова і стиль балад.
5. Рицарські романи Середньовіччя. Рицарські романи як літературний жанр. Інтерпретація одного із рицарських романів.
6. Джон Мільтон і його поема «Втрачений рай» (*Paradise Lost*) як втілення ідеї просвітництва.
7. Тема деградації суспільства у романі Дж. Свіфта «Подорожі Гуллівера» (*Gulliver's Travels*) та романі Герберта Уеллса «Машина часу» (*The Time Machine*). (Порівняльний аналіз)
8. Роберт Бернс. Тема природи у поезії Р. Бернса. Інтерпретація творів.
9. Джон Кітс. Тема краси у поезії Д. Кітса. Інтерпретація творів.
10. Неоромантизм в англійській літературі XIX століття (Джозеф Конрад, Роберт Льюїс Стівенсон, Конан Дойль, Етель Ліліан Войнич. Індивідуальні особливості їх романтизму).
11. Тема жорстокості суспільства і людської трагедії в романі Т. Харді «Джуд Непомітний» (*Jude the Obscure*). Характеристика основних героїв роману.
12. Поезія Томаса Харді. Теми кохання, вірності і смерті. Символізм у поезії Т. Харді.
13. Рад'ярд Кіплінг. Інтерпретація творів «Книга джунглів» (*The Jungle Book*) та «Казки просто так» (*Just So Stories*).
14. Поема «Королева Фей» (*The Faerie Queene*) Едмунда Спенсера. Філософські роздуми про мораль і людські цінності. Алегоризм поеми.
15. В. Шекспір. Трагедія «Макбет» (*Macbeth*). Відьомські чаклунства і еволюція образу Макбета.

16. Елегія як літературний жанр. Інтерпретація елегійних творів англійських поетів (Томас Грей, Альфред Теннісон, Олівер Голдсміт та ін.)
 17. Елізабет Браунінг і її «Сонети з португальської» (*Sonnets from the Portuguese*).
 18. Сучасний реалізм: поєднання реалістичного зображення життя і романтизму (на прикладі творчості сучасних авторів).
 19. Сучасний реалізм: поєднання реалістичного зображення життя і містики (паралельного світу).
 20. Сучасна ірландська література. Загальний огляд.
 21. Сучасна шотландська література. Загальний огляд.
 22. Сучасна австралійська література. Загальний огляд.
 23. Англійська література початку XXI століття. Загальний огляд.
 24. Американська література початку XXI століття. Загальний огляд.
 25. Проблема самопізнання особистості у романі Г.Гріна «Тихий американець» (*The Quiet American*).
 26. Естетизм О.Уайльда і його реалізація в романі «Портрет Доріана Грея» (*The Picture of Dorian Grey*).
 27. Психологічний драматизм роману Дж.Остін «Гордість та упередженість» (*The Pride and Prejudice*).
 28. Гуманістичний оптимізм комедій В. Шекспіра.
 29. Тема війни і кохання у романі Е.Хемінгуея «Прощай, зброє!» (*A Farewell to Arms*).
 30. Тема загубленого покоління у творчості письменників ХХ століття.
 31. Тема втрачених надій у романі Ч.Діккенса «Великі сподівання» (*Great Expectations*).
 32. Ідея детермінізму у трактуванні жіночої долі у романі Дж.Еліот «Млин на Флоссі» (*The Mill on the Floss*).
 33. Характер і час (на матеріалі роману М.Мітчелл «Віднесені вітром» (*Gone with the Wind*)).
 34. Сонети В. Шекспіра: своєрідність образної системи.
 35. Міф та історія в поемах В. Шекспіра.
 36. «Гамлет» В.Шекспіра: філософія стоїцизму.
 37. Поетика комедій Б. Джонсона. Порівняльний аналіз.
 38. Романтичне світосприйняття в творчості В. Ірвінга.
 39. Англійський романтизм. Східна поезія Дж. Байрона: підходи до інтерпретації.
 40. Міф, фольклор і казка в творах Е. Хемінгуея.
 41. Реалізм та романтизм у романах Дж. Стейнбека. Розвиток національної ідеї.
 42. Втілення концептів простору та часу в творчості Ф.С. Фіджеральда.
 43. Постмодернізм наприкінці 20 ст.: наслідування традицій чи руйнація стереотипів?
 44. Розвиток жанру фентезі в творчості Дж.Р.Р.Толкієна.
 45. Трансформація готичного роману в англійській літературі: від 18 до 21 ст. (Анна Редкліф, Мері Шеллі, Горацій Уолпол).
 46. Творчість Емілі Дікінсон в контексті американської поезії 19 ст.
 47. **Літературна інтерпретація художнього твору за вибором студента.**
- Для написання курсової роботи з останньої теми (№ 47) студент самостійно

Обирає автора і його (її) роман. Увага: література тільки другої половини ХХ і початку ХХІ ст.

Курсова робота має включати:

1. Короткий огляд творчості сучасників обраного автора.
2. Життя і творчість автора.
3. Короткий аналіз основних творів.
4. Літературна інтерпретація обраного твору (час і місце подій, зображених у творі; основні образи твору, основна ідея (message), художні засоби втілення авторської ідеї).
5. Список літератури, використаної при написанні курсової роботи, подається у розділі **Література** в алфавітному порядку за прізвищами авторів науково-теоретичних джерел згідно вимог до оформлення науково-теоретичних, лексикографічних джерел та джерел фактичного матеріалу.

Література

1. Аникин Г.В., Михальская Н.П. История английской литературы. – М.: Высшая школа, 1975. – 528с.
2. Аникин Г.В., Михальская Н.П. История английской литературы. – М.: Высшая школа, 1985. – 432с.
3. Английская литература. 1945-1980. – М.: Наука, 1987. – 512с.
4. Балашов П.С. Писатели-реалисты ХХ века на Западе. – М.: Наука, 1984. – 256с.
5. Венгеров Л.М. Зарубіжна література. 1871-1973. – Л., 1974.
6. История американской литературы. Под ред. проф. Самохваловой Н.Л. – I часть, II часть. – М.: Просвещение, 1971. – 664с.
7. История английской литературы. Практикум. – М., 1998.
8. Ивашева В.В. Судьбы английских писателей. – М.: Советский писатель, 1989. – 448с.
9. Ивашева В.В. Литература Великобритании ХХ века. – М.: Высшая школа, 1984. – 448с.
10. Література Сполучених Штатів. Опубліковано Інформаційним Агентством Сполучених Штатів Америки. – 1994.
11. Писатели США. Краткие творческие биографии. – М., 1990.
12. Проблемы истории литературы США. – М., 1964.
13. Черноземова Е.Н. История английской литературы. – М., 1998.
14. Bagatska O.V., Duka M.V. Outline of English Literature. – Суми, ТВД Університетська книга, 2006. – 445 с.
15. М. Dudchenko Highlights of English and American Literature. – Суми, ТВД Університетська книга, 2006. – 445 с.
16. V.S.Kuznetsova. American Literature. XVII-XIX centuries. Київ, Вища школа, 1972. – 312 р.
17. David H.Richter. The Borzoi Book of Short Fiction. New York, Alfred A.Knopf, Inc., , 1983. – 1440 р.
18. McDougal, Littell. Literature. Purple Level. English Literature. New York, McDougal, Littell and Company, 1985. – 1026 р.

19. G. Robert Carlsen, Edgar H. Schuster, Anthony Tovatt. American Literature. Third edition. Themes and Writers. Webster Division, New York, McGraw-Hill Book Company, 1979. – 787 p.
20. Adventures in English Literature. Classic edition. New York, Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1973. – 867 p.
21. H.A.Treble, M.A., G.H.Vallins, B.A. Realms of Gold. An Illustrated Survey of English Literature. London and Glasgow, Collins Clear-Type Press, 1949. – 318 p.
22. R.S.Gwynn. Fiction. A Pocket Anthology. Third edition. New York, Penguin Academics, 2002. – 437 p.
23. A.L.Stronach. Simple History of English Literature. With Illustrative Extracts. London, Thomas Nelson and Sons, 1911. – 276 p.
24. Outline of American literature. Washington, Published by the United States Information Agency, 1994. – 125 p.
25. R. Abeltina, Dz. Flejja, B.Misane. English and American Literature. Riga, "Zvaigzne" Publishing House, 1976. – 341 p.
26. A Nineteenth-Century American Reader. Edited by M.Thomas Inge. Washington, Published by United States Information Agency., 1993. – 584 p.
27. Gilbert H. Muller, John A. Williams. Introduction to Literature. Second edition. New York, McGraw-Hill, Inc., 1995. – 1148 p.
28. J. Paul Hunter. The Norton Introduction to Poetry. Fourth edition. New York, W.W.Norton & Company, 1991. – 578 p.
29. An Early American Reader. Edited by J.A.Leo Lemay. Washington, Published by the United States Information Agency, 1992. – 741 p.
30. Highlights of American Literature. Based upon a core manuscript by Dr.Carl Bode, University of Maryland. Washington, Published by the United States Information Agency, 1988. – 288 p.
31. Elements of Literature. Six course. Literature of Britain. Orlando, Florida, Holt, Rinehart and Winston, Inc., Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1993. – 1328 p.
32. Elements of Literature. Fifth course. Literature of the United States. Orlando, Florida, Holt, Rinehart and Winston, Inc., Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1993. – 1247 p.
33. The American Age of Reason. Benjamin Franklin, Thomas Jefferson, Thomas Paine. Moscow, Progress Publishers, 1977. – 351 p.
34. An Anthology of Chartist Literature. Москва, Изд-ство лит-ры на иностранных языках, 1956. – 413 p.
35. Contemporary American novelists. Edited be Harry T.Moore. Southern illinois Univesity Press. 1968. – 232 p.
36. Charles Ruas. Conversations with American Writers. McGraw-Hill Book Company, New York, 1984. -324 p.

Методика викладання іноземних мов

1. Професійна компетенція вчителя іноземної мови.
2. Мета навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах.
3. Методика формування соціокультурної, дискурсивної та стратегічної компетенції учнів у процесі навчання іноземних мов.
4. Шляхи розвитку навчальної мотивації учнів на уроці іноземної мови.

5. Методика формування іншомовної фонетичної компетенції учнів.
6. Методика формування іншомовної граматичної компетенції учнів.
7. Методика формування іншомовної лексичної компетенції учнів.
8. Методика формування іншомовної аудитивної компетенції учнів.
9. Методика формування іншомовної компетенції учнів у діалогічному мовленні.
10. Методика формування іншомовної компетенції учнів у монологічному мовленні.
11. Методика формування іншомовної компетенції учнів з техніки читання.
12. Методика формування іншомовної компетенції учнів у читанні.
13. Методика формування іншомовної компетенції учнів з техніки письма.
14. Методика формування іншомовної компетенції учнів у письмі.
15. Контроль мовної та мовленнєвої компетенції учнів.
16. Тестовий контроль мовної та мовленнєвої компетенції учнів.
17. Урок іноземної мови в системі особистісно-орієнтованого навчання.
18. Навчальні ігри на уроці іноземної мови.
19. Рольова гра як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції учнів.
20. Вірші та пісні на уроці іноземної мови.
21. Засоби зорової наочності на уроці іноземної мови.
22. Технічні засоби у навчальному процесі з іноземної мови.
23. Інформаційні технології у навчальному процесі з іноземної мови.
24. Самостійна робота учнів з іноземної мови.
25. Колективна навчальна діяльність учнів на уроці іноземної мови.
26. Особливості навчального процесу на різних етапах оволодіння іноземною мовою.
27. Формування іншомовної комунікативної компетенції учнів початкової школи.
28. Формування іншомовної комунікативної компетенції учнів за інтенсивною методикою.
29. Індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетенції учнів.
30. Навчання ІМ дітей молодшого шкільного віку.
31. Позакласна робота з іноземної мови.
32. Сучасна зарубіжна методика викладання іноземних мов.
33. Проектна методика навчання ІМ в середній загальноосвітній школи.
34. Інтерактивні технології у навчанні ІМ.
35. Розвиток методики викладання іноземних мов.
36. Естетичне виховання учнів на уроках іноземних мов.
37. Лінгвокраїнознавчий аспект навчання іноземних мов в середніх навчальних закладах на початковому ступені навчання.
38. Лінгвокраїнознавчий аспект навчання іноземних мов в середніх навчальних закладах на середньому ступені навчання.
39. Лінгвокраїнознавчий аспект навчання іноземних мов в середніх навчальних закладах на старшому ступені навчання.

40. Навчання інтонації на початковому (середньому / старшому) ступені оволодіння усним мовленням.
41. Пісні як засіб навчання фонетиці на уроках іноземної мови.
42. Способи ознайомлення учнів з граматичним матеріалом на уроках іноземної мови.
43. Підсистема вправ для формування граматичних навичок говоріння і письма.
44. Підсистема вправ для формування граматичних навичок аудіювання і читання.
45. Використання наочності у навчанні граматичного матеріалу на уроках іноземної мови.
46. Різні способи семантизації лексики як етап навчання лексичного матеріалу на уроках іноземної мови.
47. Використання наочності у навчанні лексичного матеріалу.
48. Шляхи формування потенціального словника учнів.
49. Особливості навчання аудіювання на початковому / середньому / старшому ступені навчання.
50. Розвиваючий аспект навчання аудіювання на різних ступенях.
51. труднощі навчання аудіювання та шляхи їх подолання.
52. Виховний та освітній потенціал навчання аудіювання на різних ступенях.
53. Формування навичок діалогічного мовлення на уроках іноземної мови (на початковому / середньому / старшому ступенях навчання).
54. Рольова гра у навчанні діалогічного мовлення в середніх навчальних закладах.
55. Використання опор у процесі навчання діалогічного мовлення.
56. Формування навичок монологічного мовлення на початковому етапі навчання іноземної мови.
57. Розвиток та вдосконалення навичок монологічного мовлення на середньому / старшому етапі навчання іноземної мови.
58. Форми монологу (опис, повідомлення, роздум) та способи його навчання на різних етапах.
59. Використання опор у процесі навчання монологічного мовлення.
60. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності на різних ступенях.
61. Організація самостійного читання іншомовних текстів.
62. робота з газетою на уроці іноземної мови.
63. Навчання писемного мовлення в середній школі.
64. Контроль уміння говоріння / аудіювання / письма / читання на уроках іноземної мови.
65. Різні види контролю та їх організація на уроках іноземної мови.
66. Особливості тестового контролю на різних ступенях навчання.
67. Основні методичні вимоги до сучасного уроку іноземної мови.
68. Технічні засоби у навчанні іноземної мови на різних ступенях.

Література

1. Демьяненко М.Я., Назаренко К.А., Мельник С.В. Основы общей методики обучения иностранным языкам. V.S.Kuznetsova. American Literature. XVII-XIX centuries. Київ, Вища школа, 1972. – 312 р.
2. V.S.Kuznetsova. American Literature. XVII-XIX centuries. Київ, Вища школа, 1972. – 312 р.
3. Карпова В.М., Красуля А.В. Історія розвитку методики навчання іноземних мов з XV по XX століття: Навчально-методичний посібник. Суми: СумДПУ, 1999.
4. Колкер Я.М., Устинова Е.С., Еналиева Т.М. Практическая методика обучения иностранному языку. – М.: Академия, 2001. – 264 с.
5. Ляховицкий М.В. Методика преподавания иностранных языков: – М.: Высш. шк.; 1981. – 159 с.
6. Методика интенсивного обучения иностранным языкам/Под ред. В.А.Бухбиндера и Г.А.Китайгородской. –К.: Вища шк., 1988. – 343 с.
7. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під кер. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2000. –319 с.
8. Методика обучения иностранным языкам в средней школе: Учебник Гез Н.И. Ляховицкий М.В., Миролюбов А.А. и др. – М.: Высш. шк... 1982. – 373 с.
9. Основы методики преподавания иностранных языков/Под ред. В.А. Бухбиндера, В. Штраусса. – К.: Вища шк., 1986. – 335 с.
10. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению: Пособие для учителей иностр. яз. – М.: Просвещение, 1985. – 208 с.
11. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах (на матеріалі англійської мови): Посібник / Кол. авторів під кер. С.Ю. Ніколаєвої та Г.С. Бадаянц. – К.: Ленвіт, 2001. – 296 с.
12. Практикум по методике преподавания иностранных языков / Кол. авт. под рук. К.И. Саломатова, С.Ф. Шатилова. – М.: Просвещение, 1985. – 224 с.
13. Шатилов С.Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе: Учеб. пособие. – 2-е изд., дораб. – М.: Просвещение, 1986. – 223 с.

2. Зразки оформлення титульної сторінки

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С.МАКАРЕНКА**

Інститут філології

Кафедра германської філології

**КУРСОВА РОБОТА
З ФІЛОЛОГІЇ
на тему**

Студента(ки) _____ курсу _____ групи
Напрямок підготовки _____

Спеціальність _____

(Прізвище, ім'я, по батькові студента)

Керівник _____

Оцінка за національною шкалою _____
Оцінка: ESTC _____

Члени комісії _____

СУМИ 2011

Зразок оформлення титульної сторінки дипломної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

Інститут філології

Кафедра германської філології

Шевченко Аліна Володимирівна

**ДЖОН ГРІШЕМ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ
АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Дипломна робота

Виконала студентка 5-го курсу

германського відділення

Шевченко А. В.

Науковий керівник –

доц. Дудченко М.М.

Рішенням кафедри дипломна робота допущена до захисту.

Протокол №..... від «.....» 2010

Завідувач кафедри _____

СУМИ 2010

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

SUMY MAKARENKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

Institute of Philology

The Chair of Germanic Philology

SHEVCHENKO Alina Volodymyrivna

JOHN GRISHAM IN THE CONTEXT
OF MODERN AMERICAN LITERATURE

Graduation Project

Performed by 5-th year student
Shevchenko A. V.
Scientific Supervisor –
Associate Professor
M. M. Dudchenko

SUMY 2010

Зразок оформлення титульної сторінки магістерської роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С.МАКАРЕНКА**

Інститут педагогіки і психології

Кафедра педагогіки вищої школи та педагогічного менеджменту

СТЕЦЕНКО Надія Вікторівна

**УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗРОСТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ПЕДАГОГІЧНОГО ВНЗ І-ІІ РІВНЯ
АКРЕДИТАЦІЇ**

Робота подається на здобуття кваліфікації «Магістр» за спеціальністю 8.000009 «Управління навчальним закладом».

Науковий керівник

Козлова Олена Григорівна

Кандидат педагогічних наук, професор

Магістерська робота слухача Стеценко Н. В. допускається до захисту.

Рішення кафедри від «___» _____, протокол № _____

Завідувач кафедри _____ А. А. Сбруєва, професор

СУМИ 2010

Навчальне видання

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Методичні рекомендації

Укладач: **Дудченко Михайло Миколайович**

Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011

Свідоцтво ДК № 231 від 02.11.2000 р.

Відповідальний за випуск **А. А. Сбруєва**

Комп'ютерний набір **М. М. Дудченко**

Комп'ютерна верстка: **Ю. С. Нечипоренко**

Здано в набір. 01.02.2011. Підписано до друку 01.03.2011.

Формат 60x84/16. Гарнітура Cambria. Друк ризогр.

Папір друк. Умовн. друк. арк. 3,02. Обл.-вид. арк. 2,6.

Тираж 100 прим. Вид. № 15.

Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка

40002, м. Суми, вул. Роменська, 87

Виготовлено на обладнанні СумДПУ ім. А. С. Макаренка

